

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - 3 "
Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
Hirdetéseket és előfizetéseket felvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Krónika.

A közel mult napok nagyon mozgalmasak voltak. Wekerle kormányelnök Bécsben járt, Beck osztrák miniszterelnök pedig Budapesten a kiegyezés ügyében. Apponyi Jászberényben politikai beszámolót tartott s egyszersmind képviselőségének huszonötödik évfordulóját ünnepelte. Darányi Kolozsvárra a nemzeti színház felavatásán képviselte a kormányt és megnyitotta a mezőgazdasági kiállítást. Jekelfalussy honvédmíniszter pedig Kassán volt a kormány képviselőjében a „veres sapkás” honvédek emlékére, dicsőségére emelt szép szobor leleplezési ünnepélyén.

A három ünnep bővülködött lélekemelő momentumokban. A jászberényi ünnepet széppé tette Apponyi választóinak lelkesedése, melylyel szeretett képviselőjükhöz 25 év óta változatlanul ragaszkodnak. S érdekessé tették azok a politikai fontosságú nyilatkozatok, melyekben Apponyi előadta, hogy „bár a nemzetnek az állami lét teljeségére irányuló igényeinek egyikéről sem mondtunk le; ez igények sürgetésétől eláldottunk mindaddig, míg az általános szava-

zati jog alapjára fektetett új választási törvényt megalkottuk s ennek létesülése után a nemzeti akarat újabb megnyilvánulására alkalmat adunk. A gazdasági téren is meg kellett hajolnunk az európai gazdasági politika bevégzett tényei előtt, de a nélkül, hogy lemondtunk volna a nemzet gazdasági önállóságának létezéséről”. Beszéde további részében védelmezi magát és a kormányt azon támadások ellen, melyek főképpen az elégedetlen függetlenségi pártiak részéről érik s azok részéről, akik helytelen politikának tartják azt, amelynek az előrelátás hiánya miatt kényszerhelyzetek szerint kell igazodni.

Leikes ünnepség keretében folyt le a kassai szobor leleplezése. Magas talpazaton áll a honvéd, egy zömök, kemény alak s éles tekintettel a messzi távolba mereszi szemét; arcza, tekintete, tartása mely komolyságot s elszántságot mutat. Mellette áll a kurucz magyar, aki inspirálja, tette sarkalja a honvédet. Egymásután lépnek a szobor elé Jekelfalussy tabornok és miniszter s mely megilletődéssel koszorut helyez a talpra. Ugyanezt tesz Pucherna hadtestparancsnok és Hoffmann honvédkerületi parancsnok. Fel-sőbb parancsot követve hódolnak a magyar

kegyelet nyilvánulása s a szabadságharcz vitéz hőseinek nemes emléke előtt.

Juszt Gyula, képviselőházi elnök, ki a nagy Szilágyi Dezső örökében hasonló erővel és majdnem hasonló bölcseséggel képviseli a nemzet méltóságát, lelkes szavakban beszélt a szabadságharcz állandó folytatásáról; Bolgár Ferencz államtitkár pedig arról a módról, hogy együtt kell szolgálni a nemzeti eszmét és a királylyal való egyetértést.

A kolozsvári ünnep, melyen városunkat a polgármester és első tanácsos képviselte, nem kisebb jelentőségű napja volt Erdélynek s az egész magyar kulturának. Az a hazafias erő, mely nehéz időkben megteremtette a régi színházat, lüktetett a szívekben és nyelveken, mikor az új, diszes palotát átadták a művészeknek.

S mire ezen sok fényes, lelkes és lelkesítő ünnepnek vége szakadt, Bécsből hideg szélképpen megérkezett Beck és újra kezdtek tárgyalni a kiegyezés komplexumát. Vagyis ott vagyunk, a hol 1899-ben voltunk az eddig ránk nézve legelőnyösebb Szel-Körber-fele kiegyezés előtt. S az új alkutól, az új küzdelemtől nem tudjuk remélni még a multban elért sikereket sem.

TÁRCZA.

A nótárius.

Felolvasta: Róka József p. ü. igazgató
Angyal József jubileumán.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. —

Van szerencsém Önöknek egy eleven nótáriust bemutatni; mert úgy tudom, Önöknek a városban nem igen van alkalmuk nagyon megismerni a magyar közigazgatás ezen specialitását, mivel a nótárius csak falvakban tartózkodik: ott boldogítja az embereket adókövetéssel és behajtással; esketéssel és korteskedéssel. Egy válfaja ő a „homo sapiensnek”, melyet a tudósoknak meghatározni eddig nem sikerült. Igaz, hogy nem is sokat foglalkoztak még vele; de annál többet foglalkoztatják. Kiváltképpen a tudós törvényhozók. Az összes törvényeket tudvalevőleg csak azért hozzák, hogy velük a nótáriusokat boldogítsák, akik állítólag a törvényt végrehajtani hivatnak. Azért is olyan jó végrehajtó a jegyző. Mellék-hivatása, hogy ő az ország porgyűjtője, mivel minden országos bakklövésért rajta

verik el a port. A jegyzőnek ugyanis mindenhez kell értenie, még ahhoz is, a mihez másoknak kell érteniök, mert ezek gyakran csak annyit értenek, hogy az ő dolgukat is a jegyzőnek kell értenie. És ha esetleg egyikük sem érti: azt elnevezik közigazgatásnak. Milyen nagy baj volna, ha ilyenkor a jegyző esztét vesztene, mert akkor eszeveszett közigazgatást csinálna. És hogy ez nincs így, bizony csudaszamba megy. Mert, aki mindenkinek az esztét keli hogy bírja, jól jár, ha el nem veszít valamit belőle.

A „jól jár” kifejezésről jut eszembe, hogy jegyzőnek járnia kell, mivel kivált a körjegyzőnek a járás a főmestersége, például: amelyiknek 9 községe van. Minden község egy napi járás és szabály szerint minden községet hetenkint legalább egyszer meg kell látogatnia. Képzhetik, mennyit kell annak járni, hogy 6 nap alatt 9 napot járjon. A 7-ik nap természetesen a pihenés napja, amikor tudniillik mind a 9 község megint hozzá jár be. Ez annyi járással jár, hogy a jegyző magát egészen lejárja s ha lejárta magát, akkor mehet.

Különbben az említett kirándulások egye-

sitik magukban a szokásos kirándulások összes kellemes oldalait. Eltekintve attól, hogy egyes helyre ha a jegyző kirándul, a lába is rendesen kirándul; hanem ez még egyéb élvezetekkel is össze van kötve. Méltóságos leptekkel közeledik a bíró-lakása felé! Ott üdvözlök a falu tanácsra összegyűlt kuvaszai s ő tánczol előttük jobbra, balra; míg ki nem dugja az ablaknak nevezett nyílason a fejét a falu feje, hogy a kutyák fejével beszéljen. Hosszu kapacitálás és egy pár kövel való argumentálás után a kuvaszok ellépnek s belép a jegyző, aki meg azt látja, hogy akkor meg a bíró uram tánczol kimondhatatlan positurában, lévén az ablaka akkora, hogy a fejét visszahuzni sem bírja, míg a jegyző is segítségére nem siet, aminek egy pár gyöngéd rántás után a kívánt eredménye meg is van.

Itt aztán hivataloskodik reggeltől estig; hallgatja a falu bölcséinek még bölcsőbb tanácsait és a felek Ádám és Évánál kezdődő ügyeit-bajait. Tárgyal és veszekszik a felekkel, akik rendesen egymás közt is összevesznek. Szed adót, ami különben a felek előtt is, neki is a legkedvesebb fog-

Sirolin

Ezzel az étvágyat és a testet, megadja a köhögést, váladékot, éjjeli izmódást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájcs).

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Politikai hírek.

A választói jog reformjáról gróf Andrássy Gyula a napokban következőleg nyilatkozott: Nevetséges lenne, hogy ha egy miniszteriumot, a melynek feje dr. Wekerle Sándor, az ellen a gyanúsítás ellen kellene megvédelmezni, hogy reakciónárius. És erre a meggyanúsításra igazán nekem sem kell semmit válaszolnom. Ami azonban a választói reform kérdését illeti, erre vonatkozólag mindenki megtudhatja, akit érdekel, hogy a belügyminiszteriumban három hónap óta szakadatlanul a statisztikai anyag pontos ellenőrzésén dolgoznak és ez idő szerint éppen a nagyfotosságu erdélyi választókerületek képezik a beható, lelkiismeretes tanulmány tárgyát. A Wekerle-kabinet elvállalta azt a feladatot, hogy az általános választói jog törvényét megalkotja és életbe lépteti s ezt a feladatot a kabinet hazafias szellemében meg is fogja oldani.

A közigazgatási bizottság gyűlése.

Alsó-Fehér vármegye közigazgatási bizottsága tegnap rendes havi gyűlést tartott Szász József alispán elnöke alatt. A választott tagok közül megjelentek Bethlen Sándor gróf, Csató János, Kemény Pál báró, Zeyk Dániel, Zeyk Kálmán; Török Bertalan és dr. Májer Ödön igazoltak elmaradásukat. Az alispán bejelentette, hogy a vármegye közönsége nevében fogadta a múlt hó 25-én Zalánán tartott bányász-kongresszus tagjait; 28-dikán a központi választmány tartott gyűlést, melyből az 1907. évi orsz. választók névjegyzékére vonatkozó felelősségek a kir. kúriához felterjesztettek; augusztus 31. megvizsgálta Gyulafehérvár ügy- és pénzügykezelését, melyet kifogástalan rendben talált.

lalkozása. Közben a bíróné szeretetreméltóságából meg is ebédel, kénytelenül bekebelezvén a puliszkával párosított rántottát, a mi, hogy jobb legyen ujjnyi vastagon meg van hintve cukorral.

Végre, midőn estefelé a sok testi és szellemi élvezettől érkei eltompulnak s feje zúg: haza ballag, ahol végre üdítő pihenés várja. Megpihen tudniillik a szeme az őt váró Virág Annán, akit az ura megvert s most azt akarja, hogy a jegyző tőle elválassa. S midőn ennek tragédiáját végig hallgatta, előkerül még Buda Juon is, akit meg a felesége vert meg, s ezért más aszszonnyal egybekelni, de csak 3 évre. Midőn végre sikerül meggyőzni, hogy ez nem megy, szidja az urakat, hogy hát minek gondolták ki azt a czipil házasságot, ha az ember még a feleségét sem kergetheti el vele.

Most jön a lelki üdülés. Felbontja a postát. Ahány lehetőséget és lehetetlen, elképzelhető és elképzelhetetlen hatóság van mind küldi üdvözlését; 1-ső: „Felhívom, hogy azonnal Dombzögére szálljon ki és 24 órán belül... 2-ik Meghagyom, hogy azonnal Kiszalura szálljon ki és 24 órán belül... 3-ik Utasítatik, hogy 24 órán belül Karczaljára

A pénzügyigazgató jelentése szerint a múlt hóban 144 ezer 436 korona egyenes adó folyt be, hátralék 3 millió 889 ezer 29 korona. Az adókövetés befejezetett, az adóbehajtás a régiek hátralékra nézve, kellő kimérettel, folyamatban van.

Az államépítészeti hivatal részéről Albert Iván kir. főmérnök bejelentette, hogy az állami közutak megfelelő karban, a szükséges munkálatok folyamatban vannak; a Sebespatak hidjának vasszerkezetére a versenytárgyalás sikeres volt, az alapépítményre nem érkezett ajánlat. A törvényhatósági közutak 1907. és 1908. évekre szóló költségvetése 253 ezer 604 és 253 ezer 652 kor. összegben megállapított.

A tanfelügyelő bejelentette, hogy a verespataki áll. elemi és óvodai épület felépítését engedélyezte a miniszter; a tövisi r. k. iskolának pedig taneszközöket adott. Pongrácz Mihály, abrudbányai augusztus 6., özv. Klimesné Balogh Róza enyedi állami elemi tanító szept. 1-én meghalt. Az előbbi helyére Tóth Janka lupényi tanítónő helyezettett, Fritea Eugénia Kisjenőre kinevezett ózdi tanítónő helyére Herepey Erzsébet Kaczkóról.

A közegészségi állapot kedvezőtlenebb volt, mint júliusban, a mennyiben a hevenyfertőző betegségek száma szaporodott. Született 641, közöttük halva 6; meghalt 423; természetes szaporodás 212.

Az állatorvos jelentése szerint sertésvész miatt zár alatt van 63 község, sertésorbáncz miatt 15; lépfene 8 községben fordult elő; veszettség egy esetben Nagyenyeden.

Színház.

Hétfőn került színre félhelyárok mellett, telt házzal a „Hajduk hadnagya“. Az előadásról egésziben megalkotott véleményünk nem lehet kedvező. Az illúsiót és hangula-

tot jó előre tönkre tette a lehangolt zongora, a mi egyszerűen botrány, sőt gorbma megsértése a publikum iránti kötelességtelenségnek. Mucsán sem történik ilyesmi. Felvonások közben hangolják a zongorát. Múltán botrányozott meg mindenki az ilyen indolentián.

Az egyes szereplők közül dicséretet érdemel Miklós Gábor (Szépiczig), ki megmutatta, hogy nem csak drot nélküli drotos, hanem hangnélküli énekes. Hogy közben cziánkálival étette és lemarházza, a diákok nagy öröme, pártnerreit, némileg elismeréssel is adózunk. Daczára másodrendű szerepének neki köszönhető a darab előadásában elért kicsiny eredmény, Révész Helén (Gaston kated) kicsiny hangját ügyesen kezelte. Discret jétékán megnyilvánul az a melegség, az a finom érzés, mely lelkiismeretes színész lelkületét kell hogy saturálja szerepe megjátszásában. Elismerést érdemel némi tekintetben Aranyossy Bella (Barbarina). Hangja elég erőteljes, játéka kevésbé, mosolya gyakran nem helyén való. Szerdahelyi Kálmán (Hajduk hadnagya) nehéz szerepet gyengén játszott meg. Hangja nemcsak hogy gyenge, de terjedelmében sem megfelelő. A „Hajduk hadnagyanak“ ismert gyönyörű melodiája sokkal szebben cseng fülünkbe, sem hogy dicséretet zenghetnénk Szerdahelyinek, ha mindjárt a kellő igyekezet észlelhető is volt, s talán éppen tubuzgósága tette néha felszeggé egyes mozdulatait. Nagy Kálmán kezében Hajas strázsamester rokonszenves szerepe eldurvult, tönkre ment. Kevés igyekezetet tanusított, s néha, sőt a legkedvesebb jeleneténél szava alig-alig volt hallható. M. Erdélyi Kornélia (Jadviga grófnő) olyan szerepet választott, a mi legkevésbé egyeztethető össze egyéniségével. Ha talán valami mama szerepet játszana, akkor nem kellene elismerésünket oly szűkre szorítani. Hangja kielégítő, játéka gyenge és toilette-jének megválasz-

szublimátokat, lánczokat a veszett ebek számára, porokat a sertésvész ellen s kenőcsöt a száj- és körömfájás ellen, valamint köpöládákat a tüdővész eltávolítására. Mert ha a faluban valaki vagy valami orvos engedelme vagy közbenjötté nélkül talál megvalni — ami különben ritka eset — azzal a jegyzőnek gyűlnék meg a baja; ép úgy ha valaki nem rendes körülmények közt születik.

Az emberi élet főbb fázisai: a születés, a házasság, az adózás és a halál. És a jegyző olyan mint Schiller haragja, végig kíséri az embert születésétől a haláláig. Mert a születést nála jelentik be, a házasságot előtte kötik, az adót ő hajtja be és a halottat nem temetik el az ő közbenjötté nélkül. Sőt néha még halottkémi teendőket is végez; mert néha a halottkém azt írja be: „A halál oka: Domnu dr. Winkler“. Ebben nem tudom, hogy halottkémeinket a tudatlanság vagy az igazság feltétlen szeretete vezérli-e? tudva, hogy igazság csak a halálban van. Mert sok embernek halála az igazság. Azért mondja a közmondás: „Szólj igazat, betörök a fejed“. Ez az igazság azonban a jegyzőnél nem vált be; mert ha iga-

SÁMSON JAKAB

Telefon 423.

uri szabó

Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dűsan felszerelt raktárát

honi, angol, scoth és francia különlegességekben

FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásában

val, saját műhelyében készíttetnek. 12 49-105

Gyors és pontos kiszolgálás!

Gyors és pontos kiszolgálás

tása nem volt mindig helyén való. Egy kocsi-utazó comtes nem öltözködik lovagló ruhába, s még kevésbé vesz kezibe fűtőrukszerű ostort. Kisebb szereplők közül Inke Rezső (Ezredes) érdemel dicséretet. Fekete Pál (Dogodi százados) nem neki való rövid, de nem kicsiny jelentőségű szerepét gyengén játszotta meg. Az öltözetekről és díszletekről pedig igazán jobb hallgatni.

Kedden dr. Fényes Samu „Csöppség” című kitűnő énekes vígjátéka zsufolt házzal került színre. Nemcsak az összjáték, hanem egyes szereplőknek lelkiismeretes és eredményéhez nem kicsiny jelentőségű játéka meglepő volt. Fehérvári Etusé, (Csöppség) az aranyos csöppség az est diadala, ki szerepét annyi közvetlenséggel, szokszor oly megható melegséggel játszotta, hogy Enyed színpad-deszkáin ritkán volt alkalmuk az író intenczióját ily művészi alakítással kifejezésre juttatni. Az érzelmeket és indulatokat oly diszkrétan, majd erővel játszotta, hogy nem egyszer könnyeket csalt a szemekből. Az énekszámai iránti elismerés a többszöri „megújítás”-ban nyilvánult meg. Miklósy Gábor (Ambro) most is ügyesen játszotta meg szerepét s nem egy alkalommal nyílt színpadon aratott tapsot. Szerdahelyi (Dengelégi) alakítása gyenge volt, s hangja néha hallhatatlan. Aranyossy Bella (Márta) elleuszvenes szerepét szép sikerrel kreálta. Nagy Kálmán (Lenci) nagy könnyedséggel játszott, alakítása kitűnő volt, nem is hiányzott gyakran a momentán megnyilvánuló elismerése. G. Pap Erzsébet (Gajdosné) a nyelvi gazdasszony szerepében nemcsak megjelenése, de alakítása is erőteljes volt. És hogy a cigányokról is szóljak, hiszen azok nagyon is idétlenek voltak ugrándozásaikkal. A dekoráció és berendezés gyengesége nagy hátrányára volt a különben fényes sikerű darabnak.

—ch.

Vegyes hírek.

— Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.

— Olvasóinkat kérjük, legyenek szivesek előfizetésük megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.

zat mond, betörik ugyan a feje, de akkor is betörik, ha nem mond igazat. Neki mindenképen betörik; pedig ez nem igazság. Mert a jegyző feje a szolgabíró. Tehát ha jegyző igazat szól, a szolgabíró feje kellene, hogy betöri. S még ez sem lenne teljesen igazság, mert a jegyzőnek tulajdonképpen több feje is van. Mondja is a nép, hogy valódi sárkány.

De kezdem észrevenni, hogy felolvasásom hasonlít a körhöz, melynek vége nincs. Sejttem amellett, hogy Önök azt mondják, bár eleje se lett volna. De tisztelt uraim ugye már Önök is tapasztalták, hogy a jó gondolatok abban különböznek a rossz gondolatoktól, hogy míg amazok ritkán és későn jönnek, addig ezek bőven és korán teremnek. Különbözik így van ez mindennél a világon. A mi jó, az ritkán és későn jön. A jó jegyző is — no meg más jó tisztviselő is — arról ismerhető fel leginkább, hogy ritkán és későn jár irodába és daczára annak, annyit végez, mint a többi tisztviselő t. i. semmit — a publikum öröme, Nekem is most jött meg egy jó gondolatom s azt hiszem ez Önöknek a tetszését is megnyeri: befejezem felolvasásomat.

— **Kitüntetés.** A király dr. Fenyő Ármán nagyszabedői 23. honvéd gyalogezredbeli I. oszt. ezredorvosnak, Bervei Jónás Adolf nagybirtokos vejének — több évi különösen buzgó és eredményteljes orvosi és tanári működéséért, a koronás arany érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyi miniszter Derzsi Ede nagyenyedi kir. bírósági irodatisztet és Gál László felvinczi bírósági irnokot kölcsönösen áthelyezte. — A vallás-és közoktatási miniszter Tóth Janka lupényi állami elemi iskolai tanítónőt az abrudbányai állami elemi iskolához helyezte át.

— **Időjárás.** Jótékony eső hullott hosszú szárazság után f. hó 11. és 12. napjain városunkon és környékén, örömet okozva gazdaközösségünknek.

— **Óváció.** A Bethlen-kollégium kapcsolatos tanítóképző tanárkara a folyó tanév alakuló értekezletén kedves óvációban részesítette Nagy Lajost, a tanügy tere már 40 éve működő s most nyugalmába vonuló szeretett igazgatóját. A tanárkar kollégialis szeretettel, tisztelettel s őszinte elismeréssel meleg szavakkal — az intézet ideiglenes igazgatója — Hegedűs Zsigmond tolmácsolta. Nagy Lajos igazgató a megható hangján mondott köszönetet a nem várt óvációért s egyben kijelentette, hogy bár megváltik az intézet igazgatásától, nem válik meg egyszersmind az intézettől is, hanem nyugalmi éve alatt figyelemmel fogja kísérni az intézet működését és mindent el fog követni az intézet további felvirágztatása érdekében. Az őszinte, igaz szívből jövő érzés hangján üdvözölte még Zayton János kollégiumi vallásitanár is, kinek indítványára elhatározta a tanárkar Nagy Lajos igazgató elváltatásától érdemeinek jegyzőkönyvben leendő megörökítését is.

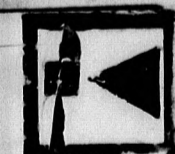
— **Gyászhir.** Megdöbbentő gyászeset érte a rokon Brencsán, Majláth, Török, Pogány, Pongrácz, Dobozy, Köblös családokat balásfalvi Brencsán Géza váratlan elhunyásával, ki f. hó 2-án jött Budapestről nejevel szerető sógorához és testvérehez — Török Bertalanéhoz pár heti családi csendes pihenésre. A rég várt együttlet kedves napjai azonban hirtelen megszakadtak a kegyetlen sors rettenetes csapása folytán. F. hó 8-án kisasszony napján, gyönyörű őszi reggelében, Brencsán Géza, a szép természet igaz kedvelője, kísértalt a Fischer-féle faiskola felé. Jó kedvvel, derűlten tért haza s az egész család vidáman reggelizett a kertben. Azután bevonultak a lakásba s mi alatt a hölgyek az isteni tiszteletre készültek, Brencsán — ki igazi érzéssel, művészi szépen zongorázott, leült Mozart szépséges dallamait játszani. A család 10 óra előtt pár perczel elbucszott, elment a templomba s ő otthon maradt nagyobbik fiával Gézával, az ő becézéjével. Alig végezte jatekát, összerogyott; szegény fia hiába sietett segítségére, hiába hívtak orvosokat, mire a családtagok a kétségbeesztő hívásra haza rohantak, az eleterős, hatalmas erejű férfi már halott volt. Mozart édes bús dallamainak zengése szomorú harmoniába vegyült az elröppenő nemes lélek sóhajával. Az egy órával előbb még oly vidám hazba a rettenetes fájdalom es bántó költözött, melyet alig képes csillapítani a szeles körből tömegesen nyilvánuló igazi részvét. Brencsán Géza a vármegyénkbeli balásfalvi Brencsán családból eredett. Szülő atyja Brencsán János székely huszár-örnag Marosszentkirályt is birtokos volt s most a Pogány-

család tulajdonában levő sirboltban van eltemetve. Édesatyja — Brencsán Sándor 1848. előtt Bácsben a fényes magyar testőrség tagja, a szabadságharc alatt honvéd százados volt, résztvevén több csatában és Budavár bevételében. Jutalma: évekig tartó várfogság lett Aradon. Fogságából kiszabadulva a Dunagőzhajózási társulat szolgálatába lépett és mint kiválóan művelt, kedves modoru szép férfi gyorsan haladt elő a kapitányságig. Nagyon széleskörű előkelő ismeretsége lévén, nagyon sokan pl. néhai Haynald Lajos bibornok-érsek is, inkább vártak egy-két napot, csak hogy az ő gőzhajóján ő vele utazhassanak. De a nehéz élet, a harcok, a várfogság aláásták egészségét és a szintén erős, gyönyörűen megtermett férfi korán özvegyen hagyta szeretett nejét székhelyi Majláth Mariát és árván maradtak gyermekei: Géza és Etelka Brencsán Géza a főrealiskolát végezte és a műgyetemre járt, édes atyja halála után a szegény családnak az élet fenntartással kellett küzdenie s ezért egyik atyai barátja: Kopp Rafael, most vezértitkár, az „Első Magyar Általános Biztosító Társasághoz”, vette be, hol közéletünknek annyi jelese, köztük a szabadságharc számos hőse munkálkodott. 1885-ben nőül vette unokatestvérét, székhelyi Majláth Béla, előbb lipótmegyei alispán, azután a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtára igazgatójának, jeles történésznek leányát. Ezután csak két kötelességet teljesített igaz odaadással: híven szolgálta intézetét és szeretettel gondoskodott szép családjá iránt, megszeretve és édes testvéreivel és rokonaival. Temetése folyó hó 10-én igaz, mely részvét között folyt le, rettenetesen lesújtott családjá és rokonai végtelen fájdalomra. A gyász-szertartást nagytiszteletű Szilágyi Farkas ev. ref. lelkész végezte; meghatóan idézve a Zsoltáriró ama szavait: Ne bizakodjatok el erőtökben, ne bizakodjatok el a holnapban. Koporsóját általános részvét és fájdalom könnyei közt kísértük ki a jó rokon Köblös-család sirboltjához és oda helyeztük a koszorukat is, a következő feliratokkal:

Szeretett jó férjemnek és édes atyánknak — fájdalommal gyászoló családnak. Szeretett kedves testvérenek és jó sógnak — Etelka és Bertalan. Szeretett Gézáknak — Anna mama és Camilla. Szeretett Géza öccsének — Marie néni. Szeretett Gézáknak — Szász Bélané Brencsán Gabriella és családjá. Szeretett Gézáknak mély fájdalommal — Majláth Irén. Szeretett rokonunknak — Pogány János és neje. Szeretett jó rokonunknak — A Köblös és Dobozy család. Barátsága jeleül — Magyar család. Az első magyar általános biztosító társaság tisztika — Brencsán Gézáknak. Krizmanits Vilmos és neje. És messze Dalmáciából: hűséges unokatestvére: Dr. Majláth Géza.

A naponta érkező táviratokban és levelekben minden oldalról megnyilatkozó tömeges részvét a legjobban tanúsítja a közszereket és kiváló nagybecsűséget, melyet az oly korán elhunyt derek jó ember széles körű rokonsága, barátai és kedves tisztviselő-társai köreiben nemes jellemével és hűséges szívével kiérdemelt. Áldás emlékére!

A család a következő gyászjelentést adta ki: Balásfalvi Brencsán Gézáknak — székhelyi Majláth Eszter, legmelyebb fájdalommal tudatja maga és korán arvasagra jutott gyermekei: Géza és Karoly, — valamint az alhunyt testvére: Török Bertalané — balásfalvi Brencsán Etelka és sógora kadichfalvi Török Bertalan, — az elhunyt

anyósa: özv. székhelyi Majláth Béláné — szentmiklósi és óvári Pongrácz Anna és gyermekei: Camilla és Béla családjával; az elhunyt nagynénje: balásfalvi Brencsán Mária, továbbá az elhunyt unokatestvérei: malomfalvi Szász Béláné — balásfalvi Brencsán Gabrielle családjával; székhelyi Majláth Irén, Antonia, székhelyi dr. Majláth Géza és Oszkár családjával, ugy szintén a szerető rokonság nevében, hogy forrón szeretett férje, édes jó atya, szerető testvér, kedves jó sógor és rokon balásfalvi Brencsán Géza az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság tisztviselője áldásos élete 49-ik, boldog házasságuk 21-ik évében szívvelhűdés következtében f. hó 8-án d. e. fél 11 órakor váratlanul elhunyt. Boldog családi körünk szerető fejet munkás élete teljes erejében, övéinek csendes pihenést adó kedves köréből pár pillanat alatt ragadta el a kérelmetlenül végzet, midőn még sok szép remény teljesülését várhattuk nemes, jólelkű buzgalmatól, és ime: lehullott a mi fejünk koronája. Kedves halottunk földi részeit f. hó 10-én, hétfőn, délután 4 órakor helyeztük el az ev. ref. egyházi gyászszertartás után ideiglenesen a helybeli ev. ref. temetőben levő Köblös-család sírboltjába. Áldott legyen kedves emléke!

— **Jubileum.** Angyél Józsefet, Miriszló község érdemes körjegyzőjét, 25 éves szolgálata alkalmával szíves óvációban részesítették tisztársai és jóbarátai f. hó 8-án. Az est, mely a Központi vendéglőben folyt le, nagyban élenkítette Róka József pénzügyigazgató szellemes felolvasása és az üdvözlő beszédek.

— **A vármegyei igazoló választmány** jövő hét szerdáján gyűlést fog tartani.

— **A vármegyei hármás bizottság** f. hó 12-én ülést tartott s megállapította a jövő évi fedeztetési állomásokat.

— **A nagyenyedi Kossuth Lajos asztaltársaság.** (XXXI-ik összejövetel) és a Tulipánkert nagyenyedi fiókja f. hó 16-án vasárnap este 8 órakor a „Két hattyu“ szálló helyiségeiben műsoros táncestetélyt rendez. Kezdeté pontosan 8 órakor. Belépőjegy ára személyenként 1 korona. Felülízetések köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Találkozó.** A Bethlen-kollégium azon növendékei, kik 1893-ban tettek érettségi vizsgálatot, folyó hó 8-dikán találkozóra gyűltek össze a kollégiumban. Meglátogatták tanáraikat és derűs-borus emlékezések közt jó hangulatban töltötték el a napot. Megjelentek tizen, mindnyájan állásban levő hasznos tagjai a társadalomnak.

— **Az Önkénytes Tűzoltó Egyesület** folyó hó 30-dikán tartja meg évi közgyűlést.

— **Heti műsor.** Csütörtökön szept. 13-án nagy operette reprisze: „Bob herceg“. Pénteken nagy zóna előadás: „Czigány“. Szombaton a Népszínház legnagyobb ujdonsága, mely 100-szor került színre egymásután: „A mádi zsidó“ című szerepben az igazgatóval kinek ez kabinet alakítása. Vasárnap d. u. 3 és fél órakor nagy ifjúsági előadás felhelyarákkal, melyre az összes tanintézetek ifjúsága meghívatik: „Nagyenyedi két fűzfa“ irta: Dr. G. Miklósy Ilona. Este 8 órakor a remek zenéjű és mulatságos „Drótos tót“ nagy operette adatik. Rendkívüli előkészületben: „Gül Baba“ a rózsák atyja.

— **A vármegyei virilisek** névjegyzékének előmunkálatai folyamatban vannak. A kiadóknak téves adatát rektifikálni vagy adóját kétszeresen szánittatni akarja,

megfelelő bizonyítékokkal rövid uton személyesen igazíthatja el ügyét a vármegyei főjegyző irodájában.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte, hogy Katz Izidor (Izsó) nagyenyedi lakos a maga, valamint Margit és Olga kiskorú gyermekeinek nevét Kardosra változtathassa.

— **Felhívjuk kereskedőink figyelmét,** hogy tanonczaikat az elemi fiúiskolába beíratni el ne mulasztják.

— **Aszfalt-járda** készül városunk két utcájában. Egyik a Fánta-fele végrendelet értelmében a piac egyik oldalán a megyeházig; a másik a Vasut-utcában a malomárokig, nagyon helyes intézkedés mind a kettő; csak arra kérjük a tanácsot, hogy a közlekedés lehetővé és kényelmessé tételére végeztetve ne pusztán a város közepére gondoljon, hanem vegye figyelmébe egy kissé a szintén nagyforgalmu más utcákat is. Így például vannak sokan, akik nagy fenyegetésnek tartják egyik sikátor járdáját aszfaltozni, a mikor a legnagyobb idegenforgalmat lebonyolító két utca: Kossuth és Szentkirály-utca között bokáig kénytelen sárban gázolni a szegény gyalogos ember.

— **A közélet tisztítása.** A berlini Grödel-czég egymásután szerzi meg potomon és tarolja le a székely föld erdeit. Ebben a munkájukban óriási pénzerővel és ennek folytán hihetetlen protekcióval dolgoznak. A „Nap“ című függetlenségi párt érdekes részleteket ismert az ő nagy arányu üzleteikről és üzemeikről. Végzetes kára a közügynek — így ír a nevezett lap hogy az erdélyi birtokrendezés kérdését Sebest Dénésre bízták. Mert ez azt jelenti, hogy Polónyi Géza igazságügyminiszter kivette Darányi kezéből a székely erdők birtokjogi rendezését és intézkedni fog benne Sebest Dénés által, a ki Polónyival együtt a Grödel-czég ügyvédje. Kivenni a székely erdők Darányi kezéből és Polónyira bízni e tömérdek milliót érő közvagyon: olyan hőbortos ötlet, hogy kaczaghat kinjában a székely nép, ha ugyan sirva nem fakad stb. Kíváncsian várjuk az ezen ügyben bizonyosan megindítandó sajtóper eredményét.

— **Érdekes röpirat.** Rendkívül érdekes és figyelemreméltó röpirat jelent meg a napokban Budapesten, Tali Ferencz Lajos tollából „Néhány szó a magyar nemzeti állam kiépítéséről és a nemzetiségi kérdés megoldásáról“ cím alatt. A szerző eleven tollal irt munkájában itt-ott kimeletlen, de mindég jóakaró hangon veti szemünkre nemzeti hibáinkat s azt sürgeti, hogy Magyarországot mielőbb iparállammá kell tenni, mer csak így lehet nagy, szabad és független. A röpirat második része a nemzetiségi kérdések megoldásával foglalkozik s annak barátságos rendezésére új és figyelemreméltó módokat ajánl a képviselőház figyelmébe. A röpirat minden könyvkereskedésben kapható. Ára 30 fillér.

— **Almatermelő államgyümölcsös-kert.** Darányi földművelésügyi miniszter rendelkezése Fogarason az állami ménesbirtokon hatvan holdas nemesített almatermelő telepet rendeztek be.

— **Elveszett** egy karkötőnek használt aranylánczocska, melyről két piros korallszem csungött. Mivel a karkötő kedves emlék, tulajdonosa kéri a megtalálót, vigye a rendőrséghez. Illó jutalomban fog részesülni.

— **Anyá és gyermeke.** Tegnapelőtt este a Budapestről érkező gyorsvonat kerekéi elé dobta magát Floreszku György vagyonos dévai asztalosmester felesége négy-

éves gyermekével együtt. A vonat kereké az asszonyt derékban kettévágta, a gyermeket lefejezte. Az öngyilkosság oka családi viszály volt.

— **Madarat tolláról — embert izléséről!** Kötő grannand izlésről tesz tanúságot, ha csakis Kecskeméti barack-crémét iszik. Rendelje meg az Első Alföldi Cognacgyárnál Kecskeméten.]

— **Gyengélkedésnél** első orvosi tekintélyek szerint legjobbnak bizonyult a „Sirolin-Roche“, mely méregtelen, iztelen és a szervezetre semmi káros befolyással nem bír. Már rövid használat után előmozdítja az étvágyat és emeli a test erejét, ugy, hogy rekonvalescens, sápadt leányok s gyermekek az étvágy gerjesztése céljából okvetlen használják. A szer minden gyógyszerárban kapható.

Nyilt-tér.*

Az „Alsófehér“ szeptember 9-iki számának „Színház“ rovatában a kritikus kétszer is említést tesz egy „Orángutángként“ bögő képezdésről.

Hát az a képezdész egy egészséges kedélyű ifju, akit a jóízű humor még nevetésre tud készíteni. S ha az ő erőteljes bassusa a csöpp enyedi színházban tán erősebben érvényesült, ez még aligha teszi indokolttá a szini kritikus igazán goromba, komoly, művelt emberhez nem illő hangját. Végül is a szini kritikustól az előadás és nem a közönség tetszést-nyilvánító hangjának a kritikáját várjuk.

Mi különben leginkább azon csudálkozunk, hogy az „Alsófehér“ szerkesztősege hogy túri meg hasábjain ezt a hangot, amely semmiesetre sem méltó egy komoly tendenciával bíró laphoz.

Nagyenyed, 1906. szeptember hó 11-én.

A kép. ifj. nevében
Molnár Vilmos
elnök.

* Ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részv.-társ. z

7428—1906.

Pályázati hirdetmény.

Vizakna rendezett tanácsu városnál a **pénztárnoki állás** nyugdíjazás következtében üresedésbe jövén, ezen 1200 kor. évi fizetéssel járó állásra, valamint a pénztárnoki állás betöltésével esetleg **üresedésbe jövő állás** vagy állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

A pénztárnok 3000 (Háromezer) kor. készpénz, tőzsdei árfolyammal bíró értékpapirban vagy első helyen biztosított jelzálogban köteles óvadékot nyújtani.

A szabályszerűen felszerelendő pályázati kérések **1906. szeptember hó 28-ig** Vizakna város polgármesteréhez nyújtandók be. A választás határidejéül 1906. szeptember 29-ének d. e. 10 óráját tűzöm ki.

Nagyenyeden, 1906. szeptember 10.

Szász József,
alispán.

611,812 1—1906. szám.

Hirdetmény.

A VIII. kerületi felügyelő kir. műszaki tanácsos úr folyó évi augusztus 12-én 450 és 451 sz. alatt kelt rendeleteivel a torda—nagyszében—brassói állami közut 53—54 km. szakaszán lévő 47 számú **gáldi-patak hid** fenék biztosítása, munkálatait 1035 kor. és az ugyan ezen közut 65.0—66.4 km. gyulafehérvári átkelési szakasza rendezését 8931 kor. 26 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából az **1906. évi szeptember hó 24-ik** napjának d. e. 10 órájára a nagyenyedi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költség után számítandó 5% bánatpénz csatolandó.

Mindenik munkára külön ajánlat teendő külön boríték alatt.

A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagyenyeden, 1906 szeptember 5-én.
199 1—1 M. kir. államépítészeti hivatal.

Sz. 1125—1906.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. orsz. fegyintézetben 1907. évi január hó 1-től 1907. évi december hó végéig szükséges mintegy 1200 köbméter első minőségű hasábos, nem usztatott bükk **tüzifa szállításának** biztosítása iránt **f. évi október hó 16-an** d. e. 10 órakor nyilvános árlejtés fog tartatni.

Felhivatnak tehát mindazok, kik árlejtetni kívánnak, hogy szabályszerűen bélyegzett és a vállalati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatukat, melyben az ajánlati egységi árak számokkal és betűkkel kírindók s az is kiteendő, hogy ajánlattevő a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető árlejtési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti a fent kitett határidőig hozzám nyujtsák be.

Az árlejtési feltételeknek meg nem felelő, vagy más irányban szabálytalan, továbbá az elkésve érkezett, végül a pót vagy utóajánlat nem fog figyelembe vétetni.

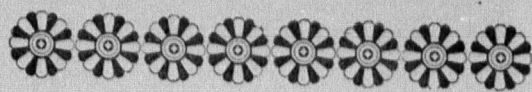
Az ajánlat borítékára „tüzifa szállítási ajánlat” czim irandó.

Kir. orsz. fegyintézet igazgatósága.
Nagyenyeden, 1906. szeptember 10.

Ludány,

201 1—1

ellenőr, az igazgató helyett.

BALLA BÉLA

első rangú előnyösen ismert friss hús- és finom hentesáru-különlegességek üzletében zsir szalonna nagyban és kicsinyben található.

HÚSÁRAK:

Marhahús 1 kg. 1.28, 1.36, 1.44 fill.

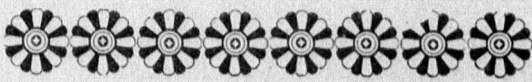
Borjuhús „ 1.12, 1.36, 1.44 fill.

Sertéshús „ 1.36, 1.60 fill.

Juhús „ 96 fillér.

FIGYELMES ÉS HIÁNYTALAN KISZOLGÁLÁS.

8 73—105

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részv.-társaság Nagyenyed.

Dobozárugyár. Könyomda. Litografiai és vonalzó műintézet.

Mindennemű **DOBOZÁRUT** (Cartonnage) u. m. egyszerű és hajított dobozokat gyógyszerészek, cukrászok, kereskedők és gyárosok részére kisebb árucikkek jutányos és czélszerű csomagolására olcsó áron szállit.

Műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képes árjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, s mindennemű kereskedelmi és ipari nyomtatványokat, póstaesomagozimeket, pecsétjegyeket, czimeket, rajjelzekeket, porkapszulákat, papirzacskókat, kötözopapírokat és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat készít könyv- és könyomdai, valamint dombornyomasban, olcsó árban, szép és izléses kiállításban.

Az ország legnagyobb baraczkfőzése.

Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszflomítógyár
 — KECSKEMETEN. —

Legfinomabb italkülönlegességei:

Baraczk Baraczk Baraczk
 pálinka. cognac. créme.

Tulipán-likör. Tulipán-cognac.

Radikal alixir.

Kecskeméti † gyomorkeserű.
 Kecskeméti 48-as likör.
 Kecskeméti menyecske likör.

➤ Mindenütt kapható! ➤

Vezérképviselő: SZIGETI SAMU, TORDA

➤ Földéi állandóan üzemben. ➤

HIRDETÉSEKET
 legjutányosabban vesz fel
 kiadóhivatalunk.

Budapesten az egyetlen független
 ellenzéki nagy napilap:

AZ UJSÁG

Előfizetési ára:

Egész évre 28— kor.
 Félévre 14— „
 Negyedévre 7— „
 Egy hónapra 240 „

Gyönyörű album-ajándék karácsonyra Az Ujság minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím: „AZ UJSÁG“ kiadóhivatala,
 Budapest, VII., Kerepesi-út 54.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r. t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő felezésre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöheteli pénzüzetek részvényeire.

Előnyös kölcsönök ad betáblázásra, megfelelő felezésre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöheteli pénzüzetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Betétet 4 $\frac{1}{2}$ % kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

19 71—104

NAGY JENŐ

szájpad nélküli műfog-spezialista

KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

➤ Készít szájpadd nélküli természetesen szilárdan álló fogakat
 16 koronáért. 68—104

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

113 39—50

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható Klenm Pál úrnál Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.